

bor ter mu je sitno delo naložil, naj prevdarja, kje da bi se dalo kaj prihraniti v drž. stroških. Doslej pa še nismo zapazili sledu njegovega dela, vendar pa klice že veliko število državnega denarja iz papirja dovolj, da je državi sila treba biti varčni.

Državni zbor, njegova sestava in pravice.

(Dalje.)

Ako razdelimo vse poslance po gori omejenih štirih skupinah, dobimo te-le številke: Veliko posestvo pošilja na Dunaj 85 zastopnikov, mesta in trgi 115, trgovinske zbornice 22, kmečke občine pa 131. Akoravno je v Avstriji kmetov največ, imajo le 16 poslancev več kakor mestjani in tržani. Vsi drugi stanovi imajo skupaj 222 zastopnikov, torej veliko več, kakor kmečke občine.

To prihaja od tod, ker ima pri drugih stanovih vsak poseben volilec, ki le 5 fl. davka plačuje, pravico voliti poslanca neposredno, kmečki posestniki pa morajo voliti le posredno t. j. morajo voliti še le volilne može, kateri potem gredo volit poslanca. Na 500 kmečkih posestnikov pride samo eden volilen mož. Občina, ki plačuje n. pr. 2000 gld. davka, nima tukaj večje pravice, kakor eden sam tržan ali meščan, ki plačuje le 5 gld. Vsakdo vidi, da tukaj pravice niso enakomerno razdeljene bremenom.

Ali vsaka dobra stvar more imeti napake, te se morajo pa popraviti. Tako je tudi z volilno postavo. Naši možje se napirajo na to, da bi popravili to postavo na korist kmečkim občinam. Kmetje torej, ki svoje može volijo, sami sebe podpirajo. Volitve, v katerih si kmečki posestniki izbirajo volilnih mož, imenujejo se prvotne volitve. Da so volilni možje vrli in zanesljivi, za to morajo skrbeti prvotni volileci.

Volijo se poslanci na 6 let. Ko se prvičkrat v tej šestletni dobi snidejo na Dunaju, zberejo se v cesarski prestolni dvorani. Na desno pred prestol se vstopijo udje gosposke zbornice, na levo pa udje spodnje hiše. Cesar pridejo obdani od nadvojvodov in ministrov se vsedejo na prestol ter berejo prestolni govor. V njem se navadno pohvalno izrečejo o delavnosti zbora v pretekli dobi, ter naznanijo, kak posel čaka poslance v novi dobi. V času pa se prestolni govor predbere v zbornici in to po ministru. Vendar pa mora govor podpisan biti od cesarja.

Od kraja je najstarejši poslanec predsednik zboru. Zatem se potrdijo volitve posameznih poslancev. To se zgodi ali kmalu v zboru, ali pa se zadeva izroči posebnemu odboru, ki se imenuje „legitimacijski“ odbor.

Zbirajo se poslanci v lepi novi hiši, katera se je postavila l. 1883. Deli se ta palača

v dva glavna dela. Na eni strani je gosposka zbornica, na drugi pa zbornica poslancev. Razven dveh velikih dvoran, odločenih za javne seje, je v njej še tudi mnogo manjših, kjer se shajajo razni odbori, klubi itd., ali kjer imajo pisarne, knjižnice itd.

Ko se volitve poslancev potrdijo, voli se predsednik in dva podpredsednika. Ti trije sedsedejo potem prirejene jim sedeže. Sedež predsednika je v sredi. Temu nasproti pa so sedeži poslancev v polukrogu; zadnji so višji od prvih. Med predsednikovo mizo in med sedeži poslancev je miza „stenografov“ za osem oseb. Ti sproti zapisujejo vse, kar se v zboru govori. Ono, kar so zapisali, se potem prepiše in tiska. ter se zove „stenografični“ zapisnik. Ob desnici predsednika sedijo v zbornici Slovani: Slovenci, Čehi in Poljaki. Proti levisi predsednika sedijo liberalci, t. j. oni, ki bi drugim le gospodovali radi, ne pa, da bi enaki bili z drugimi. K njim spada veliko Nemcev, Judov, pa tudi slovanskih odpadnikov. Vsi so večidel nasprotniki svete katoliške cerkve in Slovanov. Med temi so tudi poslanci iz naših mest in trgov, n. pr. Ausserer, Foregger itd. Nekako v sredi med desničarji in levičarji pa sedijo „konservativni“ Nemci, t. j. taki, ki hočejo, naj imajo v Avstriji vsi narodi enake pravice, naj se pa tudi katoliški cerkvi da in pusti, kar je njenega. Konservativni Nemci in Slovani imajo zdaj v državnem zboru večino proti liberalcem. (Konec prih.)

Gospodarske stvari.

Redkev, okusna hrana.

Dobra je redkev, pa tudi zdrava, zato jo ima rad gospod na mizi, pa tudi kmet, se vé, da to le v pravi meri in le bolj za priboljšek drugi, tečniši jedi.

Pri nas ni ne vrta, da je nima in največkrat tudi v obeh vrstah, v katerih je redkev za rabo. Redkve je namreč dvoje vrst, letna in zimska. Prva se povžije po letu, druga pa po zimi in ker je lahko obojno sejati, zato se ona tudi že povsodi nahaja v obeh vrstah.

Zemlja, v katero češ saditi redkev, mora biti rahla in delati ti jo je treba precej globoko, kajti redkev rine svoje korenine precej globoko v prst. Da ljubi zemljo mokro, vendar pa toplo lego, tega se je prepričala že vsaka gospodinja, ako je videla, da ji je katero leto redkev dobro ugodila, drugo leto pa ne tako. Lehko je videla, zakaj je bilo tako eno in zakaj drugače drugo leto.

Gnoja, posebno svežega ni dobro spravljati na gredo, na katero češ kmalu redkev saditi, kajti korenje redkve bilo bi le grenko in kosmato še po vrhu. Ne eno pa ne drugo